

Куценко Віра Іванівна,
доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
професор кафедри університетської
та професійної освіти і права
Інституту відкритої освіти
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»,
Олійник Володимир Вікторович,
кандидат педагогічних наук, доцент, докторант
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
НАПН України

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ — ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

*«Нині ми знаходимось у полі домінанти
економічного виміру всіх аспектів
соціально-культурного життя.
Економіка нині – суддя всіх політичних
і соціальних проблем і розбіжностей,
що постали перед людством і суспільством»
Акад. В. Кремень*

Анотація. У статті розкрито сутність управління, менеджменту в освітній сфері та проблем освіти в цілому і вищої, зокрема. Підкреслюється, що їх успішне вирішення буде залежати від розумного поєднання ринкового й державного механізмів регулювання розвитку освіти. Обґрунтовуються шляхи підвищення якості освіти, зокрема за рахунок покращення її інформаційного забезпечення, активного впровадження в навчальний процес нових технологій, що дає змогу адекватно та своєчасно відповідати на актуальні практичні запити, поглиблювати пізнавальні можливості різних наукових підходів у навчальному процесі. Особлива увага приділена вдосконаленню управління освітньою сферою, діяльності відповідних управлінських органів; обґрунтовуються шляхи подальшої їх співпраці з роботодавцями в контексті вимог євроінтеграції.

Ключові слова: управління, ієрархічне управління, вища освіта, ефективність, єдиний освітній простір.

Куценко Вера Ивановна,
Олейник Владимир Викторович

УПРАВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЕМ — ВАЖНЫЙ ФАКТОР ИННОВАЦИОННОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ УКРАИНЫ

Аннотация. В статье раскрыта сущность управления, менеджмента в образовательной сфере, проблем образования в целом и высшего, в частности. Подчеркивается, что их успешное решение будет зависеть от разумного сочетания рыночного и государственного механизмов регулирования развития образования.

Обосновываются пути повышения качества образования, в том числе за счет улучшения ее информационного обеспечения, активного внедрения в учебный процесс новых технологий, что позволяет адекватно и своевременно отвечать на актуальные практические запросы, углублять познавательные возможности различных научных подходов в учебном процессе. Особое внимание уделено совершенствованию управления образовательной сферой, деятельности соответствующих управленческих органов; обосновываются пути дальнейшего их сотрудничества с работодателями в контексте требований евроинтеграции.

Ключевые слова: *управление, иерархическое управление, высшее образование, эффективность, единое образовательное пространство.*

**Kutsenko Vira Ivanivna,
Oliynyk Volodymyr Viktorovych**

OFFICE OF EDUCATION — AN IMPORTANT FACTOR INNOVATIVE ECONOMIC DEVELOPMENT UKRAINE

Resume. *The article reveals the essence of governance, management in education, problems of education in general and in particular higher. Stresses that their successful solution will depend on a judicious combination of market mechanisms and state regulation of education. Substantiated ways to improve the quality of education, including by improving its information security, the active implementation of the learning process of new technologies that can adequately and timely respond to actual practical questions, to deepen the cognitive capabilities of different scientific approaches in the educational process. Particular attention is paid to improving the management of the educational sphere of the respective governing bodies; settle their ways of further cooperation with employers in the context of the requirements of European integration.*

Key words: *management, hierarchical management, higher education, efficiency, single educational space.*

Постановка проблеми

Актуальність досліджуваної теми. Питання взаємозв'язку освіти та економіки досліджувало багато науковців (Б. Рябушкін, Н. Хоменков, В. Щетинін та ін.). Тривалий час у ХХ столітті освіту відносили до невиробничої сфери, а працю в ній — до непродуктивної. Сьогодні більшість дослідників дотримується думки, що освіта — це сфера економічної діяльності. Вона, як і всі інші види діяльності, продукує продукцію — знання. А це значить, що освіта, як і наука, культура, релігія тощо, сприяє формуванню насамперед духовної культури, що задовольняє духовні потреби населення. Духовні цінності — це нематеріальні, які є не менш важливими, ніж матеріальні. Ще у Біблії записано, що «не хлібом єдиним живе людина». А з розвитком економіки, зростанням добробуту населення потреба в духовній продукції зростає.

Тому, на наш погляд, в Україні важливою проблемою залишається дослідження освіти як чинника економічного розвитку (заклади освіти є суб'єктами ринкової економіки), зокрема через підвищення ефективності управління системою освіти.

З формуванням цивілізованої ринкової економіки, підвищенням добробуту населення зростає попит на освітні послуги, який зумовлює необхідність створення та розвитку навчально-матеріальної бази освітньої сфери, приведення її у відповідність із сучасними вимогами. І тут важлива роль відводиться приватному бізнесу в самій освітній сфері. Яскравим прикладом цього є досвід відомих в усьому світі Гарвардського, Йельського, Стенфордського університетів, які є недержавними і водночас некомерційними. Освітні послуги в усьому світі дорогі. До речі, ціни на освітні послуги зумовлені, з одного боку, високим рівнем їх затребуваності, а з іншого — некомерційним характером діяльності.

Сьогодні стоїть завдання не лише збільшення обсягу освітніх послуг, а й підвищення їх якості. Ціна цих послуг є свого роду інструментом ринкових відносин. Тому успішне вирішення освітніх проблем, особливо пов'язаних з розвитком економіки, залежатиме від розумного поєднання ринкового й державного механізму регулювання розвитку освіти. І тут важлива роль відводиться системі управління.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Цій проблематиці присвятили свої дослідження В. Авер'янов, С. Бабішин, Л. Баїка, В. Бакуменко, В. Князев, І. Курляка, В. Малиновський, В. Мартиненко, С. Митропольський, Б. Мітюров, С. Опратний, С. Серьогін, С. Телешун, К. Харлампович та багато інших. Проте ще багато проблем, пов'язаних з ефективним управлінням освітою в цілому і вищою, зокрема, залишаються невирішеними.

Тому *метою* нашого дослідження є обґрунтування шляхів підвищення ефективності системи управління вищою освітою.

Виклад основного матеріалу

Нині, на жаль, економіка України ще не досягла рівня 1990 р. і значно відстає не лише від високорозвинених країн, а й від наших сусідів (рис. 1, 2).

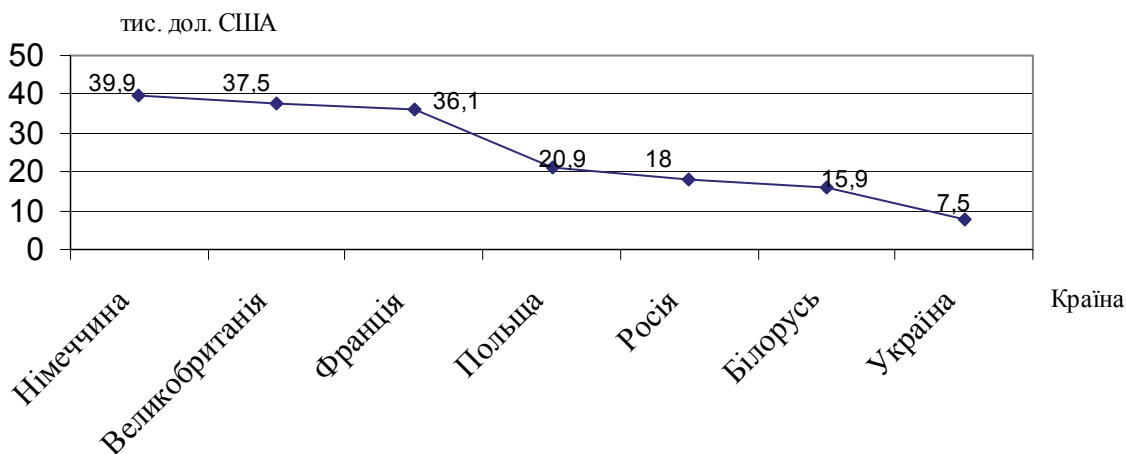

Рис. 1. ВВП на душу населення за купівельною спроможністю, 2012 р.

Як видно із рис. 1, 2, навіть у такій країні, як Білорусь, яка не володіє таким природно-ресурсним потенціалом, який є в Україні, ВВП більш, ніж удвічі перевищує відповідний український показник.

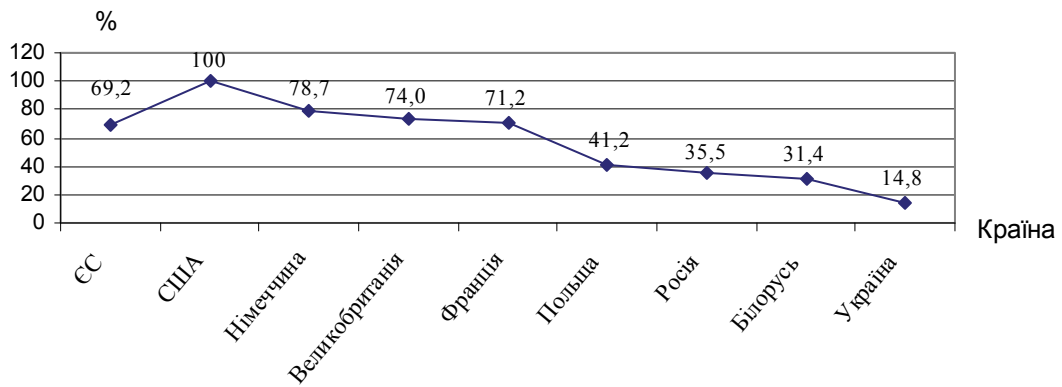

Рис. 2. ВВП на душу населення за ПКС, % до США, 2012 р.

Однією з причин цього, на наш погляд, є недостатньо розвинута система управління, зокрема освітою. Серед головних завдань останньої є підвищення якості освіти за рахунок різних підходів. Один із них — це інформаційне забезпечення, тобто активне впровадження в навчальний процес нових інформаційних технологій навчання, здійснення контролю за станом викладання навчального матеріалу тощо.

Управління освітою має бути науково обґрунтованим. Воно відіграє важливу роль в усіх ланках освіти, також в освіті дорослих. Паралельно з поняттям «управління» в освіті широко використовується поняття «менеджмент». Це, на наш погляд, складова системи управління, що забезпечує результат використання людських, фінансових і матеріальних ресурсів. Менеджмент — це вид діяльності, це процес, це ієрархічна структура. Менеджер — це категорія людей, зайнятих у системі управління. В освітній сфері менеджер — це передусім керівник, який прагне, щоб навчальний заклад, який він очолює, мав свої переваги; забезпечував якісну освіту; готував конкурентоспроможних випускників, тобто, щоб сам він (навчальний заклад) був конкурентоспроможним. Світова практика свідчить, що це забезпечується у тріаді: «менеджмент – маркетинг – інновації».

Звідси основним завданням менеджменту в освітній сфері є формування такого середовища, в якому працівники вмотивовані діяти продуктивно й ефективно. Водночас слід враховувати ті особливості, що відбуваються в розвитку освіти. Їх завданням є забезпечення інтеграції навчального закладу, об'єднання процесів формування та функціонування освітнього простору на різних рівнях, у різних формах, гуманізації та гуманітаризації, орієнтація на формування духовно-моральної особистості, відповідальної за екологічні та соціальні наслідки ухвалення відповідних рішень.

Останнім часом у системі управління освітою все більше проявляється релевантність, тобто забезпечення відповідності діяльності навчального закладу життю суспільства. Проявом останнього є масифікація, зокрема вищої освіти. Вища освіта стає одним із важливих секторів життя суспільства, покликаною задовольняти масовий попит на вищу освіту. Важливою ознакою розвитку вищої освіти є її комерціалізація, зростання взаємодії вищих навчальних закладів і бізнесу; зміна ставлення студентів до вищого навчального закладу та отриманих ними знань. Зокрема, спостерігається складність і диференціація економічних завдань, завдань

міжнародного співробітництва, що тягнуть за собою різноманіття форм вищої освіти. В цей час виникає багато різних професійно зорієнтованих навчальних закладів, що вимагає переосмислення ролі та місця вищої освіти в суспільстві. Розвиток освіти в цілому і вищої, зокрема, останнім часом все більше нагадує навчально-науковий заклад і культурний центр, де застосовуються високі соціо-гуманітарні технології, ефективні інструменти впливу на соціальний простір. Сьогоднішні вищі навчальні заклади характеризуються активним розширенням зв'язків із зарубіжними навчальними закладами, корпораціями та підприємствами у сфері підготовки спеціалістів, у виконанні дослідницьких робіт. У ринкових умовах суттєво зростає відповідальність вишів за свій розвиток перед економікою, навколишнім середовищем, за власний розвиток.

Отже, в управлінні освітньою сферою слід ураховувати, що в ній (освіті) закладені як гуманістичні, так і прагматичні освітні традиції. Останні проявляються в тому, що вища освіта виконує специфічну місію каталізатора становлення суспільства знань і переходу до інноваційного економічного зростання.

Відповідно до основних положень Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р., особлива увага має бути звернута на підвищення управлінської культури керівних кадрів. Зокрема, в Указі Президента України від 25 травня 2013 р. зазначається необхідність:

- удосконалення нормативно-правового забезпечення системи післядипломної педагогічної освіти;
- розроблення стандартів післядипломної педагогічної освіти, зорієнтованих на модернізацію системи перепідготовки та підвищення кваліфікації, а також на стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників і керівників закладів освіти;
- реалізації сучасних технологій професійного вдосконалення та підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів системи освіти згідно з вимогами інноваційного розвитку освіти;
- забезпечення випереджувального характеру підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів за потребами реформування системи освіти та викликів сучасного суспільства.

Термін «менеджер освіти», на думку В. Маслова, характеризує професійного керівника, представника певної професії, а не:

- знеособленого управлінця зі стихійно набутими навичками;
- універсальність наукових підходів і технологій, розроблених у межах науки менеджменту, що допомагає застосовувати їх у різних сферах управління;
- понятійну ідентифікацію, яка дає змогу інтегрувати світовий досвід у теорію менеджменту освіти України⁵.

В. Крижко у книзі «Теорія та практика менеджменту в освіті» стверджує, що менеджмент — це система планування, організації, мотивації та контролю, потрібна для визначення та досягнення цілей, організації. Менеджмент — це процес цілеспря-

⁵ Маслов В. І. Теоретичні основи педагогічного менеджменту: навч. посіб. для працівників освіти / В. І. Маслов, В. П. Драгун, В. В. Шаркунова. — К. : Укр. ін-т ПКККО, 1996. — 87 с.

мованого впливу керівника на систему (об'єкт управління), внаслідок якого відбувається якісна зміна останньої.

Менеджмент освіти має сприяти активному впровадженню в освітній процес таких механізмів, які забезпечували б високу якість освіти та високу якість підготовки кадрів. Скажімо, В. Малиновський вважає, що тут важливу роль мають відіграти механізми державного управління, під якими автор розглядає як сукупність засобів організації управлінських процесів і способів впливу на розвиток керованих об'єктів, що базуються на принципах наукової обґрунтованості, об'єктивності, цілісності, узгодженості з використанням відповідних методів управління, спрямованих на реалізацію цілей державного управління⁴.

Проаналізувавши стан управління освітньою сферою на прикладі вищих навчальних закладів, можна сказати, що управління ними – це взаємодія і співробітництво між усіма структурами підрозділів вищої школи, викладачами, студентами та слухачами. Регулювання, як елемент управління, має стосуватись і структури вищих навчальних закладів. Адже від цього залежить й ефективність економіки. Освіта, як відомо, невід'ємна складова більшості економічних і соціальних процесів, які відбуваються в суспільстві. Якісна освіта забезпечує ефективну підготовку кадрів для національного господарства. А це передбачає формування оптимальної структури мережі вищих навчальних закладів. Нині за відомчою приналежністю вона є такою:

Рис. 3. Структура ВНЗ за відомчою приналежністю, %, 2012 р.

Така розпорошеність вищих навчальних закладів між різними міністерствами та відомствами нерідко зумовлює неузгодженість навчальних програм, низький рівень якості освітніх послуг, їх невідповідність загальнодержавним стандартам і вимогам щодо якості освіти. Державне управління освітою, як визначає Н. Волкова, — це цілеспрямований організаційний та регулювальний вплив держави на стан і розвиток системи освіти, свідомість, поведінку та діяльність суб'єктів освітнього процесу з метою досягнення цілей та реалізації функцій держави, відображених у

⁴ Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. — К. : Атіка, 2005. — 240 с.

Конституції України та законодавчих актах, через запровадження державної освітньої політики, виробленої політичною системою та законодавчо закріпленої, через діяльність органів державної влади, наділених необхідною компетентністю⁶.

Основними органами управління освітою в Україні є:

1. Міністерство освіти та науки України.
2. Міністерства та відомства України, яким підпорядковані заклади освіти.
3. Міністерство освіти Автономної Республіки Крим.
4. Місцеві органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування та підпорядковані їм органи управління освітою.

Тобто управління освітою здійснюють державні органи, що формують ієрархічну систему керівних органів, яка включає вищий, центральний, регіональний, обласний і районний рівні. В управлінні, скажімо, вищою освітою України відіграє роль:

- вищий рівень, що визначає цілі, завдання, механізми реалізації державної освітньої політики, розробляє законопроекти, нормативно-правову базу функціонування та розвитку освіти;

- центральний рівень, який очолює Кабінет Міністрів України, здійснює управління освітою через Міністерство освіти і науки України, міністерства і відомства, яким підпорядковані навчальні заклади освіти. Зазначені державні органи реалізують державну освітню політику, здійснюючи контроль за її втіленням і дотриманням законодавчих актів у сфері вищої освіти, розробляють програму розвитку вищої освіти та її стандарти, визначають нормативи матеріально-технічного, фінансового забезпечення вищих навчальних закладів, виконують аналітично-прогностичну діяльність у сфері вищої освіти, визначають тенденції та органічні напрями її розвитку, здійснюють організацію та контроль за навчально-виховною, навчально-методичною та науковою діяльністю вищих навчальних закладів та ін.;

- регіональний рівень, який в Україні представлений Радою Міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами державної виконавчої влади й органами місцевого самоврядування, встановлює обсяги бюджетного фінансування вищих навчальних закладів державної та комунальної форми власності, забезпечує виконання державних програм у сфері вищої освіти, здійснює соціальний захист учасників навчального процесу, забезпечує розвиток мережі вищих навчальних закладів, зміцнення їх матеріально-технічної бази, господарське обслуговування закладів вищої освіти, вивчає потреби у фахівцях на місцях і вносить пропозиції щодо обсягів державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців; залучає підприємства, установи, організації для вирішення проблем розвитку вищої освіти, сприяє працевлаштуванню випускників вишів, які їм підпорядковані^{1,2}.

⁶ Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навч.-метод. посіб. / І. В. Мороз. — К. : Освіта України, 2006. — 144 с.

¹ Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — С. 176–177.

² Закон України «Про вищу освіту»: від 17 січня 2002 р. // Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації: у 2 кн. / ред. М. І. Панов ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х. : Право, 2006. — 688 с.

Важливим завданням цих органів управління є підвищення активності євро-інтеграційних процесів. Україна, як відомо, долучилася до Болонського процесу. Останній, як і проблеми, що виникли в процесі реформування вищої освіти, зумовлює активізацію міжнародної конкурентоспроможності вищих навчальних закладів. Вхідження України до Європейського простору вищої освіти зумовлює необхідність розв'язання завдань, пов'язаних із розробкою та реалізацією стратегії системної модернізації вищої освіти України; підвищенням якості освіти, що відповідає б стандартам Європейського Союзу та сприяла б поліпшенню працевлаштування випускників вищих навчальних закладів у країнах ЄС; усунення перешкод на шляху ефективного використання інтелектуального потенціалу українських молодих фахівців.

Адаптація системи вищої освіти до умов Європейського простору потребує відповідного фінансування, яке, на жаль, в Україні є недостатнім (табл.).

Таблиця

Динаміка фінансування вищої освіти України

Показник	2000	2005	2009	2010	2011	2012
Загальні видатки млн грн	2285,5	7934,1	20966,3	24998,4	26619,6	21058,1
Видатки у % до загальних видатків	4,7	5,7	6,8	6,6	6,4	6,3
Видатки у % до ВВП	1,3	1,8	2,3	2,3	2,0	2,0
Видатки на вищу освіту у % до видатків на галузь у цілому	32,3	29,6	31,4	31,3	30,9	22,0

Таблицю складено за даними⁷.

Як видно із таблиці, останніми роками спостерігається тенденція, на жаль, зменшення видатків на вищу освіту як абсолютних, так і відносних показників. А це негативно позначається на забезпеченні управлінського впливу на процес отримання якісної освіти через формування системи вищих навчальних закладів, державних стандартів, вимог до кадрів; впливає на рівень знань студентів через корегування процесу і вимог до кінцевого продукту. Адаптація вищої освіти України до умов Болонського процесу не обмежується професійною сферою, вона сприяє формуванню соціально-економічних відносин, дотримання яких також значною мірою залежить від фінансового забезпечення цієї ланки освіти.

Органи державного управління освітою мають контролювати виконання вищими навчальними закладами своїх виробничих і соціальних функцій та навчальний процес. Зрозуміло, що останній має наповнюватися новим змістом, характеризуватись активним упровадженням у навчальний процес сучасних технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних. Останні являють собою процес організації освітнього процесу на якісно нових принципах, ресурсах, методах і технологіях, основу яких нині становлять:

- персональний комп'ютер;
- Інтернет;

⁷ Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2012/13 навчального року: статистичний бюлетень // Державна служба статистики України. — К., 2013. — С. 3.

- мобільний телефон, що забезпечує збереження, опрацювання та передачу інформації на відстань.

Інформаційно-комунікаційні технології в освіті характеризуються:

- багаторівневостю телекомунікаційної інфраструктури;
- інтегрованістю освітнього середовища;
- розподілом навчального процесу;
- мультимедійністю освітніх ресурсів тощо⁹.

Із впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій пов'язана успішність розв'язання таких завдань, як:

- підвищення якості та доступності освіти;
- збільшення академічної мобільності;
- інтеграція у світовий науково-освітній простір;
- створення отриманих в економічному плані освітніх систем;
- підвищення рівня університетської корпоративності та посилення зв'язків між різними рівнями освіти³.

Водночас інформаційно-комунікаційні технології відіграють важливу роль у сучасному розвитку цивілізаційної освіти. Тож не дивно, що останнім часом інформаційно-кваліфікаційні технології розвиваються швидкими темпами. Їх упровадження тісно пов'язане з підвищенням інтересу до якості навчання. А це потребує відповідної навчально-матеріальної бази проведення занять, потрібного оснащення аудиторій для занять, зокрема комп'ютерами та іншим мультимедійним оснащенням, що підвищує пізнавальну активність студентів, а разом і результативність навчальної діяльності.

В цілому використання інформаційно-комунікативних технологій тісно пов'язано з компетентісно орієнтованим освітнім процесом. Останній, у свою чергу, передбачає відповідальне ставлення студента до навчального процесу та результатів власного навчання, його активну участь у формуванні навколо себе нового інформаційного простору, пошук форм і методів «пожвавлення» навчального процесу, перетворення його в реальну частину професійного становлення.

При всій різноманітності освітніх технологій, їх важливості для оптимізації навчального процесу, інтенсифікації та наукової організації навчання та виховання у вищому навчальному закладі до впровадження нових технологій слід підходити продумано із передбачуваною доцільністю. Адже відомо, що впровадження нових технологій, навіть тих, які пройшли експериментальну перевірку, можуть викликати негативні явища (це можуть бути додаткові витрати часу викладачів на підготовку методичних матеріалів, збільшення навантаження студентів). Разом із тим використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє тому, щоб випускник вищого навчального закладу володів такими якостями, як креативність, «проектний» тип мислення, що забезпечує успішне переміщення від одного закінченого проекту до іншого. Водночас випускники мають володіти високою адаптивністю, постійно

⁹ Цикин В. Д. Философский дискурс сущности инновационного образования / В. Д. Цикин // Освіта Сумщини. — 2013. — № 3. — С. 12.

³ Захарова М. Г. Информационные технологии в образовании / М. Г. Захарова // Высшее профессиональное образование. — М. : Академия, 2000. — 192 с.

навчатися, бути високо мобільними, тобто здатними до періодичної зміни місця роботи, готовності до гнучких графіків робочого часу тощо. Все це сприяє підвищенню якості підготовки кадрів на основі управління якістю та конкурентоспроможністю освітніх програм; посиленню механізму попереднього інформування роботодавців про якість підготовки кадрів; розвитку інноваційного потенціалу вищого навчального закладу та формуванню сучасної організаційної культури вищого навчального закладу⁸.

В управлінні освітою, зокрема вищою, важливим є організація ефективної роботи з роботодавцями, прогнозування перспективного попиту на працівників. Такий підхід дає змогу вищому навчальному закладу оптимізувати структуру підготовки кадрів з урахуванням змінюваних ринкових умов, зокрема для забезпечення своїх випускників адекватними ринку професійними компетенціями. Практика свідчить, що взаємодія з роботодавцями є складним, багатоаспектним процесом, мета якого полягає у формуванні їхньої готовності брати на роботу молодь за рахунок зниження витрат на найм випускників.

Щоб забезпечити реальне підлаштування системи вищої освіти до вимог ринку праці, значно скоротити час пошуку роботи випускником ВНЗ, студент має стати одночасно генератором і дослідником нових освітніх технологій, форм комунікацій всередині самого вищого навчального закладу. Іншими словами, якість підготовки кадрів буде залежати від активного включення в його проектування та корегування двох споживачів освітніх послуг — студентів і роботодавців. Це допоможе уже в процесі навчання отримати інформацію про перспективи розвитку ринку праці, виявити прогалини в знаннях, неякісно напрацьовані чи взагалі відсутні важливі й потрібні професійні компетенції.

Висновки

Суспільство ставить перед навчальними закладами різні типи цілей — не лише здобуття знань, формування вмінь і навиків, а й розвиток творчих здібностей тих, хто навчається. Діяльність вищих навчальних закладів у напрямі саморегулювальної системи наштовхується на труднощі, пов'язані з досить слабким рівнем підготовки студентів до навчання в нових умовах.

Перспективи та напрями подальших досліджень

Сьогодні високий попит на студента, активного й самостійного. Цьому має сприяти вдосконалення системи управління як освітою в цілому, так і навчальним процесом, зокрема; розвитком творчих здібностей кожного студента. Адже людина, позбавлена можливості творчо мислити, пізнавати, втрачає почуття своєї індивідуальності. У цьому контексті соціально-економічна ситуація в Україні потребує, щоб система управління освітою була спрямована на:

- формування освітнього середовища, яке б сприяло активному використанню всіх освітніх ресурсів для підготовки висококваліфікованих кадрів;

⁸ Центр изучения проблем профессионального образования [электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.crets.ru/>

- вдосконалення організації навчальної діяльності, направленої на випереджальний розвиток у студентів професійно-творчої пізнавальної активності, підвищення професійної підготовленості;
- активізацію професійно-творчої пізнавальної діяльності студентів, прискорення адаптаційного періоду входження студентів у вузівський освітній процес;
- розвиток гуманістичних відносин педагогів і студентів як рівноправних суб'єктів освітнього процесу, дискретне включення студентів в організацію пізнання, закріплення й розвиток прийому та розширення способів ритмічної, продуктивної та систематичної самостійної роботи.

Все це, на наш погляд, забезпечить підготовку кадрів, здатних успішно формувати в Україні економіку знань, тобто таку, що будується на інноваційній основі.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 1040 с.
2. Закон України «Про вищу освіту»: від 17 січня 2002 р. // Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації: у 2 кн. / ред. М. І. Панов ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х. : Право, 2006. — 688 с.
3. Захарова М. Г. Информационные технологии в образовании / М. Г. Захарова // Высшее профессиональное образование. — М. : Академия, 2000. — 192 с.
4. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. — К. : Атіка, 2005. — 240 с.
5. Маслов В. І. Теоретичні основи педагогічного менеджменту: навч. посіб. для працівників освіти / В. І. Маслов, В. П. Драгун, В. В. Шаркунова. — К. : Укр. ін-т ПКККО, 1996. — 87 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навч.-метод. посіб. / І. В. Мороз. — К. : Освіта України. 2006. — 144 с.
7. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2012/13 навчального року: статистичний бюлетень // Державна служба статистики України. — К., 2013. — 188 с.
8. Центр изучения проблем профессионального образования [электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.crets.ru/>
9. Цикин В. Д. Философский дискурс сущности инновационного образования / В. Д. Цикин // Освіта Сумщини. — 2013. — № 3. — С. 12.

OFFICE OF EDUCATION — AN IMPORTANT FACTOR INNOVATIVE ECONOMIC DEVELOPMENT UKRAINE

With the formation of a civilized market economy, the welfare of the population increases the demand for educational services. This demand necessitates the creation

and development of teaching and material resources of the educational sector, bringing it into line with modern requirements.

This paper provides a list of authors who are engaged in research of these issues, including the management education system. This is especially important today, when actively expanding ties Ukrainian formation as with educational institutions , as well as increased accountability of higher education institutions for its development to the economy, the environment.

The authors emphasize that management should take into account the educational sphere embedded in it humanistic and pragmatic educational traditions that higher education takes the specific mission of becoming a catalyst for the knowledge society and the transition to innovative growth.

Particular attention is paid to the areas of management to provide quality education, a list of management education in Ukraine. It is emphasized that an important goal is to increase their active European integration process, especially in the context of the Bologna Declaration. This requires that the process of the educational process based on qualitatively new principles, methods and technologies. In this context, much attention is paid to the implementation of the article in the educational process of ICT.

Given the current state of the education market and the labor market, the authors focuses on the need to improve competitiveness ability of graduates, including through the organization of effective work with employers past.